

Абдель Селлу

ТИ ЗМІНИВ МОЄ ЖИТТЯ

ЗВОРУШЛИВА ЕКРАНІЗАЦІЯ

ABDEL SELLOU

TU
AS CHANGÉ
MA VIE

ROMAN

АБДЕЛЬ СЕЛЛУ

ТИ ЗМІНИВ МОЄ ЖИТТЯ

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.133.1
С29

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Публікується з дозволу *Lester Literary Agency*

Перекладено за виданням:
Sellou A. Tu as changé ma vie : Roman / Abdel Sellou ;
Préface de Philippe Pozzo di Borgo. — Neuilly-sur-Seine :
Michel Lafon, 2012. — 304 p.

Переклад з французької *Елли Євтушенко*

Передмова *Філіппа Поццо ді Борго*

Дизайнер обкладинки *Владлен Трубчанінов*

ISBN 978-617-12-7362-7 (PDF)
ISBN 978-617-12-5791-7
ISBN 978-2-7499-1641-5 (фр.)

© Éditions Michel Lafon, 2012
© Depositphotos.com / IgorVetushko, обкладинка, 2019
© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2019
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2019

*Присвячується Філіппові Поццо ді Борго
Амалі
Моїм дітям, які знайдуть свій голос*

Передмова

Коли Ерік Толедано й Олів'є Накаш під час написання сценарію до фільму «Недоторканні»¹ забажали поговорити з Абделем, він відповів їм: «Зверніться до Поццо, я йому довіряю». Коли я працював над новою редакцією «Другого дихання», яка вийшла однією книжкою з «Дияволом-охоронцем», і попросив його допомогти пригадати деякі наші пригоди, він знову відмовив. Абдель не говорить про себе. Він діє. Цей чоловік, неймовірно енергійний, щирий і нахабний, був поруч зі мною впродовж десяти років. Він підтримував мене на кожному болісному етапі мого життя. Спочатку він допомагав, коли помирала моя дружина Беатріс, потім витягнув з депресії після її смерті й, урешті-решт, повернув мені смак до життя...

Упродовж цих десяти років ми знайшли один в одному чимало спільного: ми не любимо пригадувати минуле, планувати майбутнє, натомість нам важливо жити (чи виживати) цієї конкретної миті. Страждання, що пожирало мене, вбиває пам'ять, Абдель не хотів пригадувати своєї юності, як я здогадувався, бурхливої. Ми обидва позбавились від будь-яких спогадів. Протягом усього

¹ В українському прокаті фільм виходив під назвою «1+1». (Тут і далі прим. перекл.)

цього часу я дізнався лише окремі деталі його історії, якими він сам захотів зі мною поділитися. Я завжди поважав його сором'язливість. Дуже швидко він став частиною сім'ї, хоч я ніколи не бачився з його батьками.

У 2003 році після успішного випуску передачі «Життя приватне, життя публічне», де дует Абдель — Поццо розривав публіку своєю нестандартністю, Мірей Дюма вирішила зняти про наші пригоди документальний фільм під назвою «До самого скону» тривалістю близько години. Упродовж кількох тижнів за нами постійно ходили двоє журналістів. Абдель чітко дав їм зрозуміти, що вони не мають запитувати близьких про його минуле... Вони не послухалися, і Абдель вергав громи... Він не лише сам не хотів говорити про себе, а й не хотів, щоб про нього розповідали інші!

Минулого року, здається, усе змінилося. З яким подивом я слухав його досить відверті відповіді на запитання Матьє Вадеп'є — художника-постановника, який знімав додаткові матеріали для DVD «Недоторканих»! За три дні, що ми провели разом в Ес-Сувейрі (Марокко), я дізнався про Абделя більше, ніж за п'ятнадцять років дружби. Він дозрів до того, щоб розповісти про свою долю, усе своє життя — до, під час і після нашої зустрічі.

Який пройдено шлях — від мовчанки впродовж двадцяти років до задоволення, яке він отримував, розповідаючи про свої витівки і ділячись думками! Абделю, ти завжди мене дивуватимеш... Яким щастям було прочитати книжку «Ти змінив моє життя». Я впізнаю в ній його гумор, любов до провокацій, жагу до життя, доброти, а тепер і його мудрість.

Що ж, судячи з назви, я нібито змінив його життя... Хай там як, я не сумніваюся, що він змінив моє. Повторюю: він підтримував мене після смерті Беатріс і намагався повернути смак до життя з радісним завзяттям і рідкісною чуйністю.

Одного дня він повіз мене до Марокко... Там він зустрів свою дружину Амаль, а я — свою другу дружину Хадіджу. Відтоді ми регулярно збираємось сім'ями. «Недоторканні» стали «Дядечками».

Філіпп Поццо ді Борго

Я біг з усіх ніг. У ті часи я був у гарній формі. Погоня почалася на вулиці Гранд-Трюандері¹ — навмисне й не вигадеш. Ми з двома приятелями щойно поцупили в якогось сердешного міщанського хлопчини його плеєр — класичний «Соні», навіть трохи допотопний, уже застарілої моделі. Я збирався пояснити тому хлопцю, що насправді ми робимо йому послугу, адже, коли він прийде додому, татко швиденько купить йому кращий плеєр, зручніший у використанні, з якіснішим звуком і місткішою батареєю... Але я не встиг.

— Стояти! — гукнув якийсь голос.

— Ані руш! — заволав інший.

І ми дременули.

На вулиці П'єра Леско я почав маневрувати між перехожих із надзвичайною спритністю. Легко, по-справжньому майстерно. Як Кері Грант у стрічці «На північ через північний захід». Або як ховрашок із дитячої пісеньки, хіба що з однією великою відмінністю: він пробігся цим шляхом, але, мабуть, не повернеться отим... Повертаючи праворуч, на вулицю Берже, я подумав, чи

¹ У перекладі назва вулиці означає «велике жебрацтво».

не заскочити мені до Ле-Аль¹. Погана ідея: на вході біля ескалаторів юрмилося забагато людей. Я так само різко звернув ліворуч, на вулицю Бурдонне. Від дощу бруківка стала слизькою, я не знав, у кого з нас — у фліків² чи в мене — підошви краще підходять до мокрої поверхні. Мої мене не підвели. Я був Спіді Гонсалесом, я гнав на повну, а за мною мчали двоє злих котів Сильвестрів, готових мене зжертити. Я дуже сподівався, що цей епізод завершиться так само, як у мультфільмі. На набережній Межіссері я наздогнав одного з приятелів, який зірвався з місця на секунду раніше за мене і був кращим спринтером. Я кинувся за ним на Новий міст, відстань між нами скоротилася. Крики поліцейських стихали за нашими спинами, мабуть, вони вже втомлювалися. Нормально, ми вийшли героями... Звісно, я не став ризикувати й повертатися, щоб перевірити.

Я біг з усіх ніг, аж майже зовсім з них збився. Я дуже втомився і не уявляв, як зможу добігти в такому темпі до Данфер-Рошро. Щоб покінчити з цим, я перескочив парапет скраю моста, який не дає пішоходам упасти в річку. Я знав, що по той бік зможу стати на карниз сантиметрів п'ятдесят шириною. П'ятдесят сантиметрів мені було достатньо. У ті часи я мав гарну фігуру. Я скрючився, глянув на каламутні води Сени, що плинули за течією до мосту Мистецтв, черевики фліків уже гупали асфальтом, дедалі гучніше й гучніше, я затримав дихання, сподіваючись, що ці звуки, досягнувши піку, підуть на спад. Абсолютно не усвідомлюючи небезпеки, я не боявся

¹ Колись продуктовий ринок, а тепер — великий торговий центр у Парижі.

² Сленгова назва французьких поліцейських.

впасти. Я не знав, де мої приятелі, але вірив, що вони й собі хутко відшукають надійну схованку. Коли курчата¹ пробігли, я, шкірячись, покудкудавав у комір светра. Під моїми ногами вигулькнула баржа, я мало не підскочив від подиву. Постояв там іще якусь мить, щоб відновити дихання. Хотілося пити, я залюбки ковтнув би кока-коли.

Я не був героєм. Уже тоді знав, що я не герой, але мені було п'ятнадцять, я жив, ніби дика тварина. Якби я мусив тоді розповісти про себе, описати себе за допомогою речень, прикметників, епітетів і всієї тієї граматики, якою мене напхали в школі, я опинився б у скрутному становищі. Не тому, що я не вмів висловлюватися, я завжди був красномовним, а тому, що тоді я мав би зупинитися й поміркувати. Поглянути на себе в дзеркало, замовкнути на якусь мить — а це для мене досі важке завдання, навіть зараз, коли мені вже за сорок, — і дати визріти думці. Мої судження про себе самого, за умови, що вони чесні, могли б виявитися незручними. Нащо мені було звалювати на себе таку задачку? Ніхто мене про це не просив ні вдома, ні в школі. До речі, я мав безпомилковий нюх на запитання. Хтось лише збирався спитати в мене бодай щось, як я вже зникав по-англійськи. Підлітком я швидко бігав: я мав сильні ноги і беззаперечні причини бігати.

Щодня я стирчав на вулиці. Щодня я давав поліцаям нову причину гнатися за мною. Щодня я вправлявся у швидкості то в одному, то в іншому районі столиці — надзвичайного парку атракціонів, де все дозволено. Мета

¹ Жаргонна назва поліцейських.

гри: загарбати все так, щоб не загарбали тебе. Я не потребував нічого. Я хотів усього. Я ріс у гігантському магазині, де кожен спокусливий товар був безкоштовним. Якщо правила й існували, я їх не знав. Ніхто не потурбувався пояснити їх мені вчасно, а потім я вже нікому не давав заповнити цю прогалину у вихованні. І був цим задоволений.

Одного жовтневого дня 1997 року мене збила вантажівка. Перелом стегна, розтрощена ліва нога, складна операція та кілька тижнів реабілітації в Гарші. Я перестав бігати, почав потроху набирати вагу. За три роки до цієї аварії я познайомився з чоловіком, прикутим до візка після нещасного випадку на параплані — Філіппом Поццо ді Борго. На якийсь час ми опинилися в рівних умовах. Інваліди. Коли я був хлопчиськом, це слово означало для мене лише станцію метро, достатньо широку еспланаду, щоб нишком провертати свої трюки, пильнуючи людей у формі, класний ігровий майданчик¹. Кінець забавкам, принаймні на деякий час, тоді як Поццо, з паралізованими усіма чотирма кінцівками, відбуває довічне покарання. У 2011 році про нас двох зняли феноменальний фільм «Недоторканні». І раптом ми стали всезагальними улюбленцями! Річ у тім, що навіть я в цій історії — реально крутий чувак. У мене суперрівні зуби, незмінно щаслива фізіономія, нестримний сміх, я відважно піклююся про чувака у візку. І танцюю, як бог. Ми з Поццо насправді

¹ Ідеться про Будинок Інвалідів — комплекс споруд у Парижі, де розташовані музеї, архітектурні пам'ятки і парк, а також про однойменну станцію метро.